

Curs 5

- Proiecte. Fonduri ne/rambursabile

Granturi -

Ce sunt fondurile? Fonduri europene

- **Fondurile** sunt bani care vin ca și un ajutor pentru diferite categorii de agenți economici. Mai pot fi denumite și *instrumente de asistență*.
- «**Fonduri europene**» este termenul folosit pentru fondurile nerambursabile oferite de Uniunea Europeană pentru finanțarea unor proiecte care să faciliteze dezvoltarea economică și socială a statelor membre ale Uniunii, inclusiv pentru dezvoltarea României.
- Suma fondurilor alocate pentru fiecare stat membru se stabilește pentru o perioadă de 7 ani. României i-au fost alocate 33 de miliarde de euro pentru perioada 2007-2013, și 40 de miliarde de euro pentru perioada 2014-2020, cu o creștere de 18%. România are cea mai mare creștere de buget, în procente, dintre toate țările Uniunii. Cat la suta credeti ca a fost rata de absorție a fondurilor din 2007-2013?

Distribuția acestor fonduri in 2007-2013

Program Operațional (PO)	Procent sume alocate din bugetul total	Autoritatea de Management a Programului Operational (PO)
1. PO Transport	23%	Ministerul Transporturilor
2. PO Mediu	23%	Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice
3. PO Regional (POR)	19%	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
4. PO Dezvoltarea Resurselor Umane	18%	Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
5. PO Creșterea Competitivității Economice	13%	Ministerul Economiei
6. PO Dezvoltarea Capacității Administrative	1%	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
7. PO Asistență Tehnică	1%	Ministerul Fondurilor Europene
8-13. PO Cooperare Teritorială	2%	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Obiective UE.

- UE are cinci obiective majore pe care dorește să le îndeplinească până la sfârșitul anului 2020. Aceste obiective vizează următoarele domenii:
  - ocuparea forței de muncă;
  - cercetare și dezvoltare;
  - energie/climă;
  - educație;
  - incluziune socială și reducerea sărăciei.
- În acest scop, EU folosește aceste instrumente numite fonduri.

Fondurile ESI

- Cadrul financiar multianual al Uniunii Europene (UE) aferent perioadei 2014-2020 permite implementarea noii generații de programe de cheltuieli ale UE începând din 1 ianuarie 2014.
- UE stabilește normele comune aplicabile Fondului european de dezvoltare regională (**FEDR**), Fondului social european (**FSE**), Fondului de coeziune (**FC**), Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (**FEADR**) și Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime (**FEPAM**). Aceste fonduri funcționează în temeiul unui cadru comun, cunoscut sub denumirea de **Fondurile structurale și de investiții europene** sau **fondurile ESI**.

Fondurile ESI

- Fondurile ESI sunt gestionate în comun de către Comisia Europeană și statele membre, în conformitate cu principiul subsidiarității.
- Pentru a beneficia de finanțare, au fost instituite o serie de criterii de eligibilitate:
  - **Perioada:** sunt impuse limite privind perioada în care pot fi efectuate operațiuni și cheltuieli.
  - **Sfera de aplicare:** sunt impuse restricții privind tipurile de activități care pot fi finanțate.
  - **Categoriile de costuri:** anumite categorii de costuri sunt excluse.
  - **Poziționarea geografică a operațiunilor:** doar anumite zone sunt eligibile.
  - **Durabilitatea operațiunilor:** investițiile trebuie menținute pentru o perioadă minimă ulterior încheierii operațiunii.
  - **Tipurile de beneficiari:** doar anumite întreprinderi, organisme și actori economici sunt eligibili să beneficieze de asistență.

Fondurile ESI

- **FONDUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE REGIONALĂ (FEDR)** - FEDR urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în UE prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.
- **FONDUL DE COEZIUNE (FC)** Fondul de coeziune este destinat statelor membre al căror venit național brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90 % din media UE. Acesta vizează reducerea disparităților economice și sociale și promovarea dezvoltării durabile. Statele membre eligibile pentru finanțare din FC sunt: Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Croația, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Slovacia.
- **FONDUL SOCIAL EUROPEAN (FSE)** FSE este principalul instrument prin care Europa susține crearea de locuri de muncă, ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune și asigură oportunități profesionale mai echitabile pentru toți cetățenii UE.
- **FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ (FEADR)** Politica de dezvoltare rurală sprijină zonele rurale ale UE pentru a putea răspunde unei serii largi de provocări și oportunități cu care acestea se confruntă în secolul 21 – economice, sociale și de mediu.
- **FONDUL EUROPEAN PENTRU PESCUIT ȘI AFACERI MARITIME (FEPAM)** FEPAM stimulează pescuitul durabil și acvacultura durabilă.

Utilizarea fondurilor - exemplu

- Restaurantul „Fifteen Cornwall” din Cornwall, UK, deținut de celebrul bucătar **Jamie Oliver**, a folosit cu succes atât fonduri FEDR, cât și fonduri FSE pentru a demara programul său de antreprenoriat și formare pentru ucenici. Restaurantul a făcut uz de o finanțare esențială din partea FSE pentru a oferi tinerilor defavorizați cu vârste cuprinse între 16 și 24 de ani șansa de a se forma ca bucătari în cadrul unui program de ucenicie recunoscut la nivel național. Renumitul restaurant a fost construit, la rândul său, cu sprijin financiar din partea FEDR.
- Începând din mai 2006, programul de ucenicie „Fifteen Cornwall” a avut peste 140 de ucenici înscriși, dintre care 70 % gătesc și în prezent. Totodată, programul investește anual 1 milion GBP în economia locală printr-o politică de utilizare a resurselor locale în proporție de 70 %. Un aspect decisiv constă în crearea prin acest program a 80 de locuri de muncă, pe lângă cele 86 de stagii deja încheiate.

Cum se distribuie fonduri Europene

- Autoritățile de management/naționale desemnate de fiecare stat membru sunt responsabile efectiv de gestionarea programelor. Alături de comitetele de monitorizare, acestea sunt însărcinate cu:
  - elaborarea și aplicarea procedurilor de selecție și a criteriilor de eligibilitate;
  - furnizarea de informații către potențialii beneficiari, cum ar fi dimensiunea minimă sau maximă a proiectului, planul de finanțare și perioada;
  - asigurarea încadrării proiectelor în sfera de aplicare a fondurilor în cauză;
  - gestiunea financiară și controlul programelor.

Tu poți accesa fonduri europene?

- Pentru a accesa fondurile europene trebuie să fii:
  - Persoană fizică (doar pentru anumite programe)
  - Persoana fizică autorizată
  - Asociație familială
  - ONG
  - Firmă (S.R.L., S.A.)
  - Autoritate publică
- Linkuri utile:
  - <http://www.aippimm.ro/>
  - <http://www.fonduri-structurale.ro/>
  - <http://portal.apdrp.ro>
  - <http://fonduri.mcsi.ro/>
  - <http://uefiscdi.gov.ro/>
  - <http://www.finantare.ro/calendar-fonduri-structurale-2014-2020>

Ce activități se finanțează?

- Există multe programe care finanțează foarte multe activități, iar atunci când decizi că vrei să accesezi fonduri europene trebuie să te interesezi în detaliu ce activități finanțează fiecare program, fiecare axă prioritară și fiecare domeniu major de intervenție.
- Spre exemplu, puteți obține finanțare pentru:
  - Înființarea unei afaceri
  - Cursuri și seminarii
  - Campanii de informare
  - Conferințe
  - Construcții de ferme, pensiuni, alte tipuri de clădiri
  - Achiziționare de echipamente, calculatoare, mobilier
  - Colectare de deșeuri
  - Împăduriri
  - Construcții de drumuri, poduri, autostrăzi
  - Activități de consultanță și orientare, burse de studiu

Orizont 2020

- Orizont 2020 este programul cadru al UE dedicat cercetării și inovării. Acesta sprijină dezvoltarea de activități din stadiul de idee până la intrarea pe piață, punând accentul pe proiectele de excelență indiferent de localizarea geografică. Orizont 2020 este împărțit în trei piloni aferenți priorităților principale ale programului:
  - excelență științifică - sprijină știința de anvergură internațională în Europa, prin dezvoltarea, atragerea și menținerea talentelor în cercetare și sprijinirea dezvoltării celor mai bune infrastructuri de cercetare.
  - poziția de lider în sectorul industrial - sprijină tehnologiile esențiale, cum ar fi microelectronica și materialele avansate existente la nivelul sectoarelor existente și emergente. Un alt obiectiv vizează atragerea unui număr mai mare de investiții private în domeniul cercetării și inovării (C&I), precum și sprijinirea IMM-urilor din Europa.
  - provocări societale - sprijină C&I în domenii precum climă, mediu și transporturi, cu impact asupra cetățenilor și societății în ansamblu.

Cum funcționează Orizont 2020?

- Comisia selectează proiectele în urma organizării unei **cereri de propuneri**, cu sprijinul unor evaluatori/experti independenți.
- Ideile de proiecte trebuie depuse cu respectarea unui anumit termen limită, a unor teme clar definite și a unei structuri de parteneriat impuse, care este de regulă transnațională.
- După expirarea termenului limită, toate propunerile depuse în cadrul unei cereri sunt atent examinate pentru verificarea eligibilității și evaluarea calității acestora.
- Finanțarea este acordată celor mai bune propuneri de proiecte, în limita bugetului total disponibil.
- <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/index.html>

Pentru a obtine un grant

- O idee bună +
- O propunere redactată foarte bine +
- Depunere în termen
- De ce aveti nevoie pentru a fi director de proiect:
- Dinamic, optimist, bun profesionist, bun organizator
  - Capacitatea de identificare cu ușurință a problemelor de rezolvat și a găsirii a cât mai multe soluții, dintre care una, cea mai bună, să devină proiect
  - Analiza modului de atingere a scopului propus, corectă identificare a ceea ce trebuie realizat și a activităților de realizat
  - Arta de a lucra cu o mare diversitate de persoane (membrii echipei, conduceri diferite, angajații instituției și a altor instituții, studenți, doctoranzi)
  - Cunoștințe necesare în studiu propriu-zis și în lucrul cu proiecte

Un proiect de succes

- alegerea temei,
- formularea temei
- formularea clară a cerințelor
- obiective clare
- planificarea riguroasă
- estimări realiste
- personal competent
- motivația personalului
- implicarea utilizatorilor
- sprijinul structurilor de management.

Un proiect esuat

- alegerea temei nu corespunde temelor prioritare
  - specificații și cerințe incomplete
  - estimări nerealiste
  - obiective neclare
  - incompetența tehnologică
  - lipsa resurselor
  - planificare calendaristică nerealistă
  - noi tehnologii în competiție
  - lipsa sprijinului structurilor de management
-
- **De reținut:** Chiar și o propunere de proiect bine făcută poate fi respinsă uneori, dar... o propunere slabă nu are nici o șansă

Identificarea problemei

- Care este problema (scopul proiectului)?
- Este o problemă interesantă? Dacă da, a fost studiată până în prezent?
- Este o problemă importantă? Dacă da, pentru cine va conta dacă o vei rezolva? (jargon: “impactul”)
- Ajută dacă există “un consumator identificat”: cineva care dorește ca problema să fie rezolvată.

Entuziasmul

- Este ușor să îți propui să urci un munte. Dar nu este suficient! Trebuie să convingi că ai șanse să îl urci!
- Trebuie explicat modest dar ferm de ce tu și echipa ta, cu mijloacele pe care le aveți, sunteți cei care veți reuși rezolvarea.
- Prezentați **date obiective** care să demonstreze că ideea este promițătoare:
  - Rezultate preliminare
  - Publicații
  - Aplicații
- Atenție la balanță: nu trebuie să pară că problema este deja rezolvată.

Alte detalii

- Cuvântul **NOI** în propunere
1. **Suntem** o echipă “grozavă” (...date)
  2. **Vom** lucra la această problemă
  3. **Solicităm o sumă de ...**
    - Rezumatul de O PAGINĂ. Mulți vor citi doar această pagină
- Valorează de 10x mai mult decât orice altă pagină. Fiecare cuvânt este prețios!**
- Nu depășiți spațiul indicat
  - Cereți ajutorul celorlalți:
    - După 10 minute de citit, întrebații ce cred despre proiect
    - Citiți alte propuneri – după 20 de propuneri citite veți avea o altă perspectivă

Principalele etape și activități ale ciclului de viață al proiectelor

<i>Nr. Etapă</i>	<i>Denumirea etapei</i>	<i>Activitățile principale ale etapei</i>
1.	Conceperea proiectului	Identificarea problemei de rezolvat Analiza problemei Identificarea soluțiilor posibile Selectarea celei mai bune soluții Definirea scopului proiectului Descrierea obiectivelor
2.	Planificarea proiectului	Prezentarea reperelor de realizat Definirea activităților de efectuat Identificarea timpului, a resurselor și costurilor necesare Descrierea secvenței de derulare a activităților Ipoteze de lucru și studii de fezabilitate Desemnarea rolurilor și responsabilităților persoanelor Prezentarea indicatorilor de urmărire Descrierea indicatorilor de evaluare
3.	Punerea în aplicare a proiectului	Urmărirea modului de punere în aplicare (monitorizarea) Managementul riscurilor la care este expus proiectul Intermedieri Terminarea proiectului
4.	Evaluarea și exploatarea proiectului	Conceperea strategiei de evaluare Efectuarea evaluării Exploatarea proiectului Evaluarea finală